

הפקולטה למדעי הנתונים וההחלטות

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלר**המתרגלים: ד"ר איילת קוגוס, ד"ר גל דנינו, ד"ר אלישבע שמש****בחינה במבוא לכלכלה (094591)****תאריך הבחינה: 27.05.24****מועד ב' חורף תשפ"ד****הוראות לנבחן/ת:**

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- סמני את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י משק מקומי סגור בלבד.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות. שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה!!!

שאלה 1

במשק מסוים פועלים שני שווקים תחרותיים האחד למוצר X והשני למוצר Y . בשוק למוצר X הביקוש גמיש לחלוטין, וההיצע רגיל. בשוק למוצר Y הביקוש גמיש לחלוטין, וההיצע רגיל. כעת, הממשלה מטילה מס בגובה 2 ש"ח ליחידה על מוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y , וידוע שהסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה. לפיכך, מה יקרה למחיר ליצרן בענף Y לאחר הסובסידיה בשווי משקל?

- א. ירד בדיוק ב-2 ש"ח
- ב. לא ישתנה
- ג. יעלה במלוא גובה הסובסידיה
- ד. לא ניתן לדעת אם ירד או יעלה ללא נתונים נוספים
- ה. יעלה במחצית מגובה הסובסידיה

שאלה 2

מוצרים X , Y הם מוצרים משלימים. ידוע שענפי המשק פועלים בתנאי תחרות משוכללת. הניחו היצע וביקוש רגילים. לאחרונה בוצעה התייעלות באופן הייצור של שני המוצרים. בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. הכמות של מוצר X עלתה אך הכמות של מוצר Y ירדה.
- ב. הכמויות של שני המוצרים עלו.
- ג. המחירים של שני המוצרים יעלו.
- ד. המחירים של שני המוצרים ירדו.
- ה. המחירים והכמויות של שני המוצרים עלו.

שאלה 3

בשוק הגבינות הצרפתיות פועל יצרן בלעדי (מונופול). כעת, הממשלה מסבסדת את היצרן באופן חד פעמי בסך 1 מיליון ₪. כתוצאה ממתן הסובסידיה, מה יעשה היצרן בשווי משקל בטווח הקצר?

- א. יעלה מחירים.
- ב. יוריד מחירים.
- ג. לא ישנה מחירים.
- ד. יפסיק לייצר.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

ענף יוגורט שיבולת השועל פועל בתנאי תחרות משוכללת.
 כעת, ידוע שענף היוגורט הנ"ל נפתח ליצוא (כלומר מתקיים יצוא בשווי משקל).
 הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל, והיצע חו"ל גמיש לחלוטין.
 בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. עודף הצרכן המקומי ירד.
- ב. מחיר השוק ירד.
- ג. עודף היצרן גדל, וגם הוצאות הצרכנים המקומיים גדלו.
- ד. סך הרווחה החברתית תגדל, והוצאות הצרכנים המקומיים קטנו.
- ה. סך הרווחה החברתית תקטן, והוצאות הצרכנים לא השתנו.

שאלה 5

בענף A קיים יצרן מונופוליסטי הרואה לפניו עקומת ביקוש מצרפית לינארית יורדת.
 בהנחה שהעלות השולית היא פונקציה לינארית עולה החותכת את ראשית הצירים ובעלת שיפוע
 חיובי מהי גמישות הביקוש בנקודה שבה ייצר המונופול בשווי משקל?

- א. 0
- ב. קטנה מ1
- ג. שווה ל1
- ד. גדולה מ1
- ה. אין מספיק נתונים ולא ניתן לדעת

שאלה 6

במשק הישראלי טחינה היא מוצר משלים לפלאפל.
 הניחו שווקים תחרותיים לשני המוצרים הנ"ל. הניחו ביקוש/היצע רגילים.
 אם היצע הפלאפל יעלה, מה יקרה למחירי הפלאפל והטחינה בשווי משקל?

- א. המחיר ירד לשניהם
- ב. המחיר יעלה לשניהם
- ג. מחיר הטחינה יעלה ומחיר הפלאפל ירד
- ד. מחיר הטחינה ירד ומחיר הפלאפל יעלה
- ה. לא ניתן לדעת ללא נתונים נוספים

שאלה 7

עקומת הביקוש המצרפי למוצר Q בענף תחרותי בעלת גמישות יחידתית.
 כל הפירמות בענף זהות, ופונקציית ההוצאות השוליות לפירמה היא לינארית עולה.
 אם מספר הפירמות יכפיל את עצמו (כלומר יצטרפו לענף פירמות זהות נוספות) מה מתקיים
 בשיווי משקל בטווח קצר?

- א. המחיר יעלה
- ב. הוצאות הצרכנים יעלו
- ג. סך הפדיון של כל הפירמות יחד ירד
- ד. עבור פירמה שהייתה קיימת במצב המוצא הפדיון ירד
- ה. סך הכמות המצרפית המיוצרת תרד

שאלה 8

בשוק החשמל פועל יצרן בודד ובלעדי (מונופול).
 כעת, הממשלה החליטה לפצל את הייצור בין 10 פירמות נפרדות וזהות המתחרות זו בזו כך שסך
 העלויות הקבועות מוכפלות ב-10 אך סך העלויות המשתנות הן כמו במצב המוצא.
 ידוע כי כל 10 הפירמות ממשיכות לפעול לאחר הפיצול. הניחו ביקוש מצרפי רגיל.
 כתוצאה מכך, מה יקרה למחיר השוק בשיווי משקל?

- א. יעלה.
- ב. ירד.
- ג. יישאר ללא שינוי.
- ד. תלוי בגמישות הביקוש.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 9

בענף הפועל בתנאי תחרות משוכללת ידוע כי הביקוש המצרפי וההיצע המצרפי הם בעלי גמישות
 יחידתית כלומר $E=1$ בכל נקודה.
 כעת, ידוע כי חלה התייקרות בעלויות חומרי הגלם לייצור.
 לפיכך, מה יקרה להוצאות הצרכנים בשווי משקל?

- א. יגדלו
- ב. יקטנו
- ג. לא ישתנו
- ד. אין לדעת
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 10

נתון ענף תחרותי בטווח הזמן הארוך. הניחו שאין חסמי כניסה/יציאה של פירמות (יצרנים). מחיר נקודת האיזון של כל פירמה הפועלת בענף זה שווה ל-100, כלומר $\min AC = 100$. במחיר נקודת האיזון, כל פירמה מוכנה לייצר 50 יחידות. הפירמות זהות זו לזו. הוצאותיו של כל צרכן תמיד קבועות בסך 100. בענף זה קיימים 100 צרכנים זהים. לפיכך, כמה פירמות פועלות בענף זה בשווי משקל בטווח הארוך?

- א. 0
- ב. 1
- ג. 2
- ד. 50
- ה. 100

שאלה 11

ענף השוקולד המריר נמכר בשוק המקומי בתנאי תחרות, ומיוצא לחו"ל במצב התחלתי (הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל וביקוש חו"ל גמיש לחלוטין). נתון שאין מיסוי על שוקולד מריר. כעת, הממשלה מעודדת את היצרנים ומסבסדת כל יחידה מיוצאת של שוקולד מריר. כתוצאה מכך, מה יקרה לכמות שווי המשקל?

- א. תקטן.
- ב. תקטן, רק במידה וגמישות הביקוש בתחום הרלוונטי נמוכה מ-1 (קשיח).
- ג. תגדל.
- ד. לא תשתנה.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

גמישות הביקוש ביחס למחיר של עצים ננסיים בישראל הינה יחידתית לכל אורך העקומה. כל העצים הננסיים הנמכרים במשק מיובאים מיפן בלבד (אין ייצור מקומי), וידוע כי במצב המוצא נמכרו Q_0 עצים ננסיים.

אם יוטל מכס בגובה A על ייבוא עצים ננסיים, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. תקבולי הממשלה מהמכס יהיו $A \cdot Q_0$.
- ב. פדיון היצרנים (היפניים) ממכירת עצים ננסיים בישראל לא ישתנו.
- ג. הוצאות הצרכנים על עצים ננסיים לא ישתנו.
- ד. הרווחה החברתית תגדל.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 13

הניחו משק סגור הנמצא במצב מוצא בשווי משקל באבטלה. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד. המיסים והוצאות הממשלה קבועים ואינם תלויים בהיקף התוצר. לאחר הבחירות, עקב הצלחת מפלגת "הצלחנו", הממשלה החליטה לצמצם את הגירעון ולשם כך העלתה את המיסים בלבד. לפי המודל המשולב, מה יקרה בשווי המשקל החדש?

- א. הריבית תקטן, והתוצר יישאר ללא שינוי.
- ב. הריבית תקטן, ולא תתרחש עליית מחירים.
- ג. התוצר יקטן, ותתרחש ירידת מחירים.
- ד. הריבית והתוצר בהכרח יגדלו, ותיתכן עליית מחירים במידה ונוצר עודף ביקושים.
- ה. הריבית והתוצר יישארו ללא שינוי, ותיתכן עליית מחירים במידה ונוצר עודף ביקושים.

שאלה 14

הניחו משק סגור נמצא במצב מוצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד. המיסים והוצאות הממשלה קבועים ואינם תלויים בהיקף התוצר. כעת, הבנק המרכזי משנה את כמות האג"ח (אגרות חוב) כך שבסיס הכסף H גדל ב-100%. ידוע כי הציבור מחזיק בידיו 2 ש"ח על כל 15 ש"ח שבעו"ש. הניחו שהוצאות הממשלה ללא שינוי. לפי המודל המשולב, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש?

- א. רמת המחירים תעלה בדיוק ב- 100%
- ב. רמת המחירים תעלה בפחות מ- 100%
- ג. רמת המחירים תעלה ביותר מ- 100%
- ד. רמת המחירים לא תשתנה כלל.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

נתון כי הנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה היא 0.5, המס היחסי הוא 0.2, והנטייה להשקיע מתוך התוצר היא 0.1. לפי מודל קיינס הפשוט, מי גדול יותר בערכו המוחלט, מכפיל הוצאות הממשלה או מכפיל המס?

- א. מכפיל המס
- ב. מכפיל הוצאות הממשלה
- ג. שניהם בדיוק באותו הערך
- ד. לא ניתן לחשב ללא נתונים נוספים
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

הניחו משק סגור אשר במצב מוצא נמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד. המיסים והוצאות הממשלה קבועים ואינם תלויים בהיקף התוצר. המזומנים בידי הציבור תמיד שווים 200, יחס הרזרבה 0.2, ורמת המחירים במצב המוצא היא 1. בעקבות הפסקת פעילות קבועה של כלל מערכות ה-GPS במדינה, תוצר תעסוקה מלאה ירד ב-5%. בהתאם לכך ולפי המודל המשולב, מה יקרה בשווי המשקל החדש?

- א. המחירים יעלו.
- ב. הריבית והתוצר יעלו.
- ג. הריבית והתוצר יישארו ללא שינוי.
- ד. התוצר יישאר ללא שינוי והלוואות הבנקים ירדו.
- ה. התוצר יגדל, הריבית תקטן וההשקעות יגדלו.

שאלה 17

במשק מסוים הנמצא באבטלה, הציבור נוהג להחזיק בידיו תמיד סכום קבוע של מזומנים, והבנקים מקיימים את יחס הרזרבה הנדרש. הניחו שכלל היחידות הכלכליות המתארות את מערכת הבנקים חיוביות. כעת, על מנת לצמצם את האבטלה הן הבנק המרכזי והן הממשלה מציעות מדיניות חדשה. בהתאם לכך, מי מהבאים מתאים ואפשרי להשגת המטרה של צמצום האבטלה?

- א. הבנק המרכזי מגדיל את יחס הרזרבה, והממשלה מעלה מיסים.
- ב. הבנק המרכזי מגדיל את תשלומי ההעברה והממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית.
- ג. הבנק המרכזי קונה אג"ח והממשלה מקטינה את יחס הרזרבה.
- ד. הבנק המרכזי נותן לממשלה הלוואה, והממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 18

במשק הנמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה, הממשלה מקפידה לשמור על תקציב מאוזן. ידוע שבמשק זה רק הצריכה הפרטית תלויה בהיקף הייצור, ההשקעה תלויה בריבית, והוצאות הממשלה קבועות. ידוע גם כי קיים מס קבוע בלבד. בעקבות הצלחת שימושים מסחריים רבים באינטליגנציה מלאכותית במדינה, המגזר הציבורי מגדיל את הוצאותיו בתחום החינוך והתרבות. לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. הריבית תרד.
- ב. התוצר ללא שינוי.
- ג. התוצר יקטן.
- ד. הריבית ללא שינוי.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק מסוים יחס הרזרבה הוא 0.2 והבנקים מקיימים את יחס הרזרבה כנדרש. הלוואות הבנקים המסחריים לציבור עומדות על 1000 ₪. בנוסף, ידוע כי הציבור מחזיק בידיו תמיד כמות קבועה של מזומנים. בהתאם לכך, מה ידוע על כמות הכסף הנומינלית במשק?

- א. שווה 1000
- ב. בין 250 ל-1000
- ג. קטנה מ-1000
- ד. גדולה מ-1250
- ה. אין מספיק נתונים כדי לדעת

שאלה 20

הניחו משק סגור אשר במצב מוצא נמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה. ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד. המיסים והוצאות הממשלה קבועים ואינם תלויים בהיקף התוצר. כעת, הבנק במרכזי מבצע עירוי חיצוני שלילי. לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי המשקל החדש?

- א. התוצר ללא שינוי.
- ב. התוצר גדל, והמחירים עלו.
- ג. התוצר קטן, והמחירים ללא שינוי.
- ד. התוצר קטן, והמחירים עלו.
- ה. יחס הרזרבה בהכרח גבוה יותר מאשר במצב המוצא.

ב ה צ ל ח ה ! ! !